

Лідія МАЦЕВКО-БЕКЕРСЬКА (Львів)

ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ МАКСИМИ ЯК ДОМІНАНТА ХУДОЖНЬОГО СТИЛЮ АНДРІЯ СОДОМОРИ

Анотація. Постать Андрія Содомори в сучасному гуманітарному дискурсі набула статусу людини, котра осучаснила античність для її сприймання та розуміння в культурологічних настроях XXI століття, котра огорнула душею світ новітніх «образів та ідей», зробивши його контури відчутними, осяжними, максимально персоніфікованими.

Складні стосунки в системі «автор – твір – читач» оригінально модифікуються в прозі письменника, адже нарації виразно передусе емоція: у «Сльозах речей» рецепцію супроводжує піднесене дихання львівських кам'яниць, в «Усміху речей» – щемне дихання дитинства. «Світ міжвіконня» А. Содомори увиразнює перспективу пошуку та відкриття цінності літературного твору, а також особливо «модерує» інтелектуально-естетичний полілог. Його загальний настрій концентрується у «пам'яті серця» і творить оригінальний авторський феномен. Обидві збірки дозволяють читачеві гармонійно привласнити авторський досвід, через деталізацію зображення та конкретизацію хронотопу утверджується переконання читача у власній причетності до зображеного світу речей, а отже – світу вражень та відчуттів.

Ключові слова: А. Содомора, мистецький стиль, наративні особливості, рецептивний горизонт, інтерпретація, художній світ.

Сучасна українська література багата на імена та постаті, надто на знакові імена та символічні постаті. Серед наших сучасників-класиків чільне місце належить Андрієві Содоморі, людині, котра оживила античність для її сприймання та розуміння в культурологічних настроях XXI століття, котра огорнула душею світ новітньої гуманітаристики, зробивши її контури відчутними, осяжними, максимально персоніфікованими. Завершуючи передмову до видання «Усміх речей», письменник задається питанням: «Що таке щастя, хай іноді сумовито усміхнене, як не осягання розумом і серцем світу речей, як не усвідомлення того, що ми бачимо і чуємо, що ми знаємо, що ми стаємо *кращими*, душевно багатшими, що все – у нас самих і що тим своїм щастям маємо змогу ділитися з іншими, щоб воно примножувалося, ширилося – і в нас, і в інших людях?..» (курсив автора. – Л. М.-Б.) [6, с. 9]. Чотири ключових слова, акцентовані автором, сугестують немовби концентровані емоційні максими, що відкривають читачеві світ себе-розуміння та себе-усвідомлення у досить несподіваному пафосі – всуціль позитивному та піднесеному. Отож, наративні рішення Андрія Содомори потребують уважного прочитання, детального вивчення, аби не лише пізнати «світ образів та ідей» новітнього класика, але й відчутти і пережити відтінки настрою, вкарбованого у слові.

Творча діяльність А. Содомори неодноразово привертала увагу науковців, однак О. Яцина, Й. Кобів, Н. Корж, Л. Пащина, В. Іваненко, Ю. Коваль, Г. Підлісна, У. Головач, М. Москаленко, Т. Лучук, Л. Коць-Григорчук, І. Полянський, Р. Федорів, І. Мойсеїв, Р. Домбровський, В. Савчин, Г. Загайська, М. Стріха, Б. Чернюх, Л. Овдійчук, М. Слабошпицький, О. Дзера зосереджувалися на перекладацьких здобутках автора, на особливостях мовно-стилістичних засобів та своєрідності

інтерпретації античних текстів. В окремих статтях Б. Тихолоза, М. Якубовської, В. Неборака актуалізуються аспекти стилю Содомори-прозаїка, Р. Зорівчак здійснила аналіз доповіді А. Содомори «Іван Франко і антична література» [1]. Водночас дослідження прозового стилю письменника наразі не збудулося на пильну увагу науковців.

На думку А. Содомори, «людина серед людей (homo inter homini), але – й серед речей. Людина – на дорозі не тільки до інших людей, але – й до речей. Отже – до самої себе. Бо речі – це не тільки фізичні тіла, яких можемо торкнутися, це геть усе на світі: наші дії, наші помисли, наші почуття, – то «речі», то реальність» [6, с. 7]. Тож не випадково дві модальності увиразнюють авторську інтенцію: «Сльози речей» (2010) та «Усміх речей» (2017), причому перша становить центр мистецької екзистенції: «Припливши до Карфагена й побачивши в одному з храмів зображення подій троянської війни, Еней у Вергілієвій «Енеїді» виголосив знамениті слова: “С-таки сльози речей, і що смертне – торкається серця”» [6, с. 7]. Пропоноване дослідження має на меті наблизитися до розуміння своєрідності авторського світовідчуття, світопереживання й світоосмислення, зокрема, акцентувати на тих особливостях творчої манери Андрія Содомори, що надають його прозі посиленої емоційності, піднесеного драматизму.

2010 року автор зізнався, що «його Львів» – то «Львів осінній. Так би й панував він неподільно [...], якби не вогники того весняного потягу. Який полишає межі вечірнього міста з розпоросеним у ньому п'яним запахом акацій, з його щемкими мотивами ретро» [5, с. 170]. А 2017-го «мотиви ретро» стають цілком відчутними та конкретними: «щоб не знеособитись – повертаємось, мов у золотий вік, до нашого дитинства [...] до днів нашої весни, коли у тих п'яти розвідників було так бага-

то роботи!.. Повертаючись, уже душею, – дивимося, слухаємо, дотикаємося, нюхаємо, смакуємо... Входимо начебто в нерéalний, насправді ж у реальный світ, бо він, той світ, – у нас самих, він природний, нерукотворний; він – це час, що став нашим, життєвим часом, він – це ми...» [6, с. 8]. Так, дві книги А. Содомори – «Сльози речей (новели, образки, медитації)» (2010) та «Усміх речей (етюди, образки, новели, есеї)» (2017) не лише сукупно творять цілий світ – зростання та дорослішання, пошуків та знахідок, запитань та відповідей – але й, що видається особливо цінним, поміщають його у видимі координати, у визначені хронологічні орієнтири, у впізнавані вулиці та завулки, подекуди ховаючи у «дивний світ, що між шибками вікон – світ міжвіконня» [5, с. 169].

«Світ міжвіконня» Андрія Содомори відкриває перспективу пошуку та відкриття цінності літературного твору, а також особливо «модерує» інтелектуально-естетичний полілог. Його загальний настрій концентрується у «пам'яті серця» і творить оригінальний авторський феномен, «одну з орієнтованих у майбутнє поетичних формул, які завдяки «таємничій невизначеності», готові прийняти в себе нові значення, барви й настрої» [6, с. 7]. Тут стосунки в системі «автор – твір – читач» модифікуються та ускладнюються, адже нарації виразно передують емоції: у «Сльозах речей» рецепцію супроводжує піднесене дихання львівських кам'яниць, в «Усміху речей» – шемне дихання дитинства, радше спалахів-згадок про нього, про його миттєвості та переживання. В обох збірках відбувається цілком гармонійне привласнення авторського досвіду, позаяк деталізація зображення та конкретизація хронотопу дають читачеві підстави впевнитися у власній причетності до зображеного світу речей, а отже – світу вражень та відчуттів. З одного боку, читач разом з автором «звернув у несподівано безлюдну, хоч у самому центрі старого Львова, тісну вуличку... Все тут незмінне, вкарбоване у сторіччя, як охоронні чавунні таблиці – у камінне тіло будинків, пам'яток архітектури» [5, с. 15], а з другого, – вдихнув запах гладушика суніць: «Пахнули так, як і тоді, у ту запаморочливу давнину, коли ще й людини не було, щоб могла вдихнути той запах, коли гігантською була папороть» [6, с. 17] або згадав про єдину, з усіх побачених найважливішу, веселку: «Не одну веселку, бувало, й подвійну, щастило бачити і в селі, і в місті, а пам'ять увійшла саме ця, на яку дививсь у дитинстві. Ще й сьогодні вказав би на те місце, де я стояв, вибігши за поріг, – на дорозі перед брамою, коло старої розквітлої акації» [6, с. 13].

Оригінальність авторського стилю А. Содомори повертає дослідницьку «лінзу поляроїда» і змушує застановитися на окремих методологічних засадах літературознавчого дискурсу. Скажімо, на думку М. Зубрицької, «від найдавніших часів [...] Автор, згортаючи сувій письмового простору, водночас згортає світ власних спостережень, ду-

мок, мрій, фантазій та уявлень і передавав його на суд Іншого, який водночас мав уподібнюватися до нього й відрізнятися від нього [...]» [3, с. 48]. Поліфонія смислів, сконденсованих у коротких творах А. Содомори, якнайкраще засвідчує ці перетворення авторської інтенції. Провідна ідея наративу тут зосереджена в дотриманні точності деталей в їх міметичному втіленні, у відтворенні неповторних вражень, емоцій та переживань, що супроводжують розгортання художнього світу, почасти ним і стаючи. Домінанта авторського світовідчуття є одним із провідних та впізнаваних атрибутів творчого стилю А. Содомори. Голос автора стає голосом читача, а в наративному малюнку багатоголосся поступово набуває звучання в унісон, стаючи спільним чи то звуком, чи то його напівтоном.

Обидві книги А. Содомори свідчать, що автор «чиниться в тім намірі, щоби піддати, сугестувати другим якісь думки, чуття, виображення» [7, с. 45]. Для цього він втілює значно більше, ніж власний життєвий досвід – навіть натяки на деякі емоції чи настрої, спогад про ситуації чи обставини, важливість яких зумовлена конкретним моментом і спричинена впливами, що абсолютно не мають стосунку до безпосереднього творення тексту, різноманітні асоціації, що супроводжують розгортання та сприймання словесного образу. Автор наполягає на особистій єдності зі створеним фікційним світом, тому непоодинокими у творах є важливі свідчення авторського задуму. У збірці «Сльози речей» знаходимо деталізоване зображення Львова, включаючи й адреси зображених будівель («Кімната без тіней», «Зрубана тінь», «В тремкому світлі гончих псів», «На темних валах», «Гайдамацька, 2»), тут впізнаємо найбільш важливі для міста й розуміння його душі місця («Vigilate», «Осічне тріо»). Часто відтворені настроєві відтінки, пов'язані зі зміною пір року чи часу доби. Автор розповідає про своїх знайомих так, наче вони є знайомими і читачеві, переказує про тривалі життєві стосунки, незмінні упродовж років звички («Фотель пана Дучака», «Пані Лідзя» «Жінка в темному», «Сергеїч», «Вітряк», «Під тінню церковних лип»). Для авторського стилю наскрізними мотивами є випадкові зустрічі, короткотривалі погляди, невиразні звуки чи нечіткі контури будинків, замрячених дощем чи завіяних снігом («Рукавичка», «Сніг падає», «Кімната без тіней»). Екзистенційні максими автора закарбовані у сивому вітрі, котрий «усе ще гортав сторінки у книзі, назви якої так і не знатиму» [5, с. 19], в дощі: «Іноді, здається мені, я розумію мову дощу [...] його шепіт: дощить, дощить...» [5, с. 21], а особливо – у мерехтінні дивовижного «світу міжвіконня» – «світу, протилежного і до космічного мовчання, й до міської метушні, де, при тій тишаві, так багато самотності, так мало тепла й затишку» [5, с. 21]. Особисті переживання набувають максимальної гостроти, оживлюють спогади, зближують минуле

з нинішнім днем. Художній часопростір міста набуває оригінальних контурів завдяки поєднанню впізнаваних реальних координат із відтінками психологічного стану, зі змінами та переливами настрою. Водночас у збірці «Усміх речей» бачимо інше вирішення авторського задуму, адже книгу пронизує намір описати світ у призмі «пам'яті серця». Тут, у дивний спосіб, спогади є спонукою до душевного піднесення, до нового переживання колись радісного світовідчуття. Так, запам'ятавши тишу «довкіл, що аж у вухах дзвенить» [6, с. 15], лише значно пізніше автор «подумки перемандрував на вирівську сіножатю за селом і [...] почав дослухатися до тиші, яку «тисячами срібних ножиць стрижуть» [6, с. 16]. Спогади стають екзистенційним засновком, на деталях зображення та відтінках настрою виростають міркування, роздуми, онтологічні узагальнення: «Верба у ту годину видавалася ще журливішою. Втім, як їй не журитися, коли все своє життя вона задивлена у час, який рікою пливе? Чи можна перебувати в веселості, бачачи, як ненастанно *все йде, все минає...*? (курсив автора. – Л. М.-Б.) [6, с. 20].

А. Содомора відкриває перед читачем світ своїх переживань головним чином для того, аби надати йому право знайти власне бачення створеного художнього світу, змодельовати власний естетичний простір. «Сльози речей» та «Усміх речей» переконливо засвідчують намір автора бути не поза наративом, а в його центрі, не поза фікційною реальністю, а понад нею і в ній водночас. Асиміляція себе в символічно-образному світі дає авторові можливість окреслити екзистенційні горизонти. А. Содомора твердить: «Таки правда: де б не була душа, як там не було б їй добре, а приходить пора – кватиться, перед тим, аніж «далі», – додому, до свого саду» [6, с. 24], а для розуміння глибини свого екзистенційного висновку деталізує часто згадувані «п'ять відчуттів»: «Я *слухав* сад свого дитинства ... *Діткнувшись* до стовбура, я пізнав би й тепер, що то за дерево [...] *Бачу* кожне дерево здалеку і зблизька [...] бачу, як по вишневій гілці повзе якась гусеничка [...] батько зривав ті груші, й вони вилежувались у сіні, жовтіючи, м'якнучи, наливаючись солодом. Ми *смакували* їх узимку [...] Вирівський сад – то розлога, стара яблуня, що росла з самого краю, від дороги [...] На такий смак, на такий *запах*, скільки яблук не перепробував за життя, не натрапив ні разу» [6, с. 24-26]. Змалювавши усі куточки батьківського саду, передавши усі вкарбовані у пам'ять відчуття, автор наче принагідно зауважує: «Земний плід – отже, й доля земнородної, *смертної* людини: за все треба платити, надто за солодкість...» [6, с. 26]. Так, нанизуючи подробиці давніх вражень та відчуттів, А. Содомора робить несподіваний для читача висновок, позаяк всі відтінки настрою додавали емоційного піднесення та життєствердження, – натомість репліка посеред плину ліній словесного живопису моделює і контури художнього світу і визначає рецептивний горизонт.

Уміння втілити вічне у минулому, талант побачити важливе у дрібницях – ознака письменницького стилю Андрія Содомори. Чи то позичене в улюблених ним класиків прагнення досягнути світ у найтонших його переливах, чи то принесена з дитинства «пам'ять серця», однак через звичні образи можемо пізнати екзистенційні істини, сутність яких наче самозрозуміла, проте відкривається по-новому, надзвичайно переконливо та яскраво. Кожна буденна річ набуває особливого значення та звучання, сповнюється несподіваними кольорами та відтінками. Всі описи та роздуми мають тотожний фінал, позаяк життєвий досвід, лабіринти між речами та людьми спонукають автора до оприявлення самого себе.

Авторський виклад в обох збірках А. Содомори максимально суб'єктивний, формує переконання про смислову тотожність трьох світів: світу автора, світу його образів та світу читача. Стилістика кожного твору, модельоване автором мовлення персонажів та описові малюнки набувають такої експресивної виразності, що читач полишає будь-які сумніви стосовно зумисної присутності автора. Серед найбільш вагомих чинників, що корелюють інтенційність як домінанту існування літературного явища, є «приватне життя. Біографія, внутрішній світ значною мірою слугують для письменника вихідним матеріалом [...] В основі художнього образу автора (як і всього твору в цілому) лежать в кінцевому результаті світогляд, ідейна позиція, творча концепція письменника» [4, с. 10]. Отож, право автора впливати на рецепцію та інтерпретацію є визначальним.

Концепт «сумовитої усмішки» виріс із гнітючої самотності й лункої тиші посеред міського гамору та суєти, домінуючи у парадигмі художнього моделювання у збірці «Сльози речей». Спогади про речі, що викликають «сумовиту усмішку», становлять смислове осердя збірки «Усміх речей». Уважний та чутливий до значення й звучання слова, автор обирає найближчий значеннєвий аналог до емоційного стану, в котрому здебільшого перебуває «пам'ять серця». Комунікативний естетичний ланцюг, чие завдання полягає у якомога точнішій передачі авторського задуму, набуває статусу простору спілкування – спочатку автора зі світом, далі автора з самим собою через деталізацію особистих пошуків та відкриттів, зрештою автора з його Ідеальним читачем. Своєрідність і переконливість емоційно кульмінаційних життєвих ситуацій та побутових подробиць не залишає іншої рецептивної перспективи, лиш як відбутися Ідеальному читанню. Заданий автором стан медитації, потреба мовчання, аби слухати і чути себе виходить за межі «міжвіконня», розширюючи рецептивний горизонт спогадами та перспективами, доповнюючи приватний досвід узагальненнями та висновками екзистенційного змісту. Полілогічна природа авторської присутності в тексті свідчить про парадоксальність авторського світосприймання, адже втілена у внутрішньому діалозі, у

висловлену усвідомлену потребу побачити серцем, осмислити настроєм. Миський краєвид відкриває простір того, що можна слухати і чути, на що варто дивитися і неодмінно бачити. Так само і спогади про миті дитинства напружують усі відчуття, дають можливість знайти себе у новому світі: «Коли незчисленна низка буднів притуплює зір, я напружую слух» [6, с. 33].

Екзистенційні максими супроводжують пошуки внутрішньої гармонії, увиразнюючись через численні «стилістичні вправи» письменника. Стрімкість міського життя, брак важливих речей, усвідомлена необхідність саме такого плину днів-ночей, людських долі втілені у слова і сповнені особливим сенсом: «[...] міська людина що не день, то швидше «біжить», «добігає», «забігає», «перебігає», а гуртом то «збігаємося», то «розбігаємося»: механічне колесо з'їдає не лише простір, а час; примножує – турботи. Коротшають години, довшає низка турбот [...]» [5, с. 158]. Щоразу розпочинаючи фрагмент спогадів, відтворюючи епізоди власного життя чи життя інших людей, передаючи певний емоційний стан, деталізуючи асоціативні ряди, автор завершує виклад у тональності «сумовитої усмішки». Так, малюнок дитинства, з котрого вирости розмисли та мудрість, зосереджений в авторитетному слові, у слові сестри: «Три речі, – яюсь, ще в дитинстві, зізналася моя сестра, – три речі люблю найбільше в світі: коли, прокинувшись, бачу на столі млинок для кави, коли світить сонце і коли всміхається мама» [6, с. 83]. У трьох речах відбувався особистісний ріст, три різного смислового наповнення поняття огортають онтологічну картину світу людини. Світ відчуттів замикається в лаконічному, але невимовно точному малюнку з розряду категоричних імперативів про важливість двох речей. Такими емоційно насаженими, часом підкреслено простими для сприймання, часом надто складними (в аллюзивних проєкціях на класиків) формулюваннями А. Содомора вибудовує світ цінностей та символів. Ідеальність читання тут вбачається у такому цілковитому привласненні світу Іншого, що витворює у свідомості та «пам'яті серця» кожного лише йому зрозумілий і лише його знаками окреслений рецептивний горизонт. У кожного читача свої – веселка, запашний гладущик суніць, місячна повня, замулена калабаня, сумовита усмішка Вергілія, котрий розмірковує про сад і його плоди для нащадків, темний покій, перший звук струни, верба в Андрійковій долині («Усміх речей»). І так само у кожного читача свої – темний провулок та гамірна площа, освітлені вікна в чужий світ, голос вітру в міському саду, ліхтар за вікном оселі пана Дучака, світ міжвіконня, що «не любить ані гамору, ані яскравого світла» («Сльози речей»). Для Андрія Содомори слова – це не номінативні знаки, це всуціль слова-образи та слова-символи: «На крутому повороті, впираючись колесами у рейки (залізом об залізо), трамвай натужно ... І тут я постійно

зупиняюсь, не знаходячи потрібного дієслова (видзвонює, вищить, повискує?..). Скільки б не підбирав – жодне з тих дієслів не передає того особливого тембру, яким з-поміж інших міських звуків вирізняється голос трамвая, коли описує дугу на повороті» [5, с. 149].

Рецептивне занурення у текст художньої прози А. Содомори відновлює життєвий досвід поза твором: факти приватного життя автора не потребують бути вгаданими, адже вони точно названі, кожен стає підґрунтям емоції, настрою, переживання. На думку М. Бахтіна, «побачити і зрозуміти автора твору означає побачити і зрозуміти іншу, чужу свідомість та її світ, тобто інший суб'єкт. При пояснюванні – тільки одна свідомість, при розумінні – дві свідомості, два суб'єкти» [2, с. 418]. Спроби пізнати сенс художнього тексту А. Содомори можливі лише в контексті спілкування активних свідомостей: сприйнята авторська інтенція корелює з індивідуально-читацькими просторово-часовими орієнтирами, наративний намір та творчий задум автора поступово стають надійною основою для розгортання вже своєї (чи привласненої) емоційної дійсності в первинно чужому художньому світі. Трансформація діалогу «читач – твір» відбувається через конкретизацію чужого досвіду в інший досвід. Пластичні образи персоніфікують як наратив, так і рецептивну активність в авторському світі цих образів. Перше прочитання (зазвичай, діалог) поступово трансформується у процес творення нового (Іншого) світу, де авторський життєвий досвід стає досвідом Іншого (частково нічим або належним усім). Феномен стилю А. Содомори полягає у цілковитій асиміляції відчуттів, переживань, емоцій. Авторська присутність у збірках «Сльози речей» та «Усміх речей» виявляється по-різному: від граматичного позначення певної особи до читацького відкриття прихованих смислів. Ключовим для збірки «Сльози речей» є образ «самітника-мешканця», котрий чує та розуміє мову дощу, плач зрубаного дерева, голос загадкового міжвіконня. Водночас описані в «Усміху речей» спостереження за всиханням жовтих квітів, що «росли однією великою сім'єю коло акації неподалік веранди» [6, с. 42], дитячі забавки з луком, зробленим з довгих цупких стебел, дали можливість зробити неймовірно глибокий висновок: «Стріла – слухняна. Людина ж, навіть не здригаючись, переступає те «годі!» – летить далі. Все далі й далі... Ступає не лише дорогою, що веде вперед (обійдено вже всю землю), але й тією – що вгору. Лиш іноді на тій дорозі вагається: по-ступ це чи пере-ступ, те невгамовне устремління вгору?..» [6, с. 42]. Лейтмотивно-наративна самотність творить смислове поле обох збірок, підносячи авторські екзистенційні пошуки на висоту людського розуміння та можливості / здатності пізнати саму себе, в тому числі шукаючи й обираючи найточніші слова та вислови.

Емоційно-екзистенційні максими, зреалізовані у майстерно змодельованому художньому світі Анд-

рія Содомори, відповідають на запитання М. Фуко про те, «як можна зменшити великий ризик, велику небезпеку для нашого світу з боку уяви». Відповідаючи сам собі, М. Фуко міркує про те, що «зменшити можна з допомогою автора. Автор дозволяє зменшити злякаєне розмноження значень у світі, він обережно ставиться не тільки до власних ресурсів і багатств, але й також до власних дискурсів та їхніх значень. Автор є, отже, і принципом ощадливості у розмножуванні значень» [8, с. 611]. А. Содомора локалізує простір, конденсує час, творить емоційну перспективу самоусвідомлення. Авторська інтенція втілює знання про місто та село, встановлює координати спілкування, окреслює горизонти «сугестування» свого досвіду, в лабіринтах міського ландшафту та переливах дитячих спогадів реалізує належне йому право творити глибинні смисли, спрямовувати рецепцію, моделювати інтерпретацію. Водночас емоційно-експресивний максималізм забезпечує відповідальність автора за цілісність та автентичність змісту твору, за убезпечення його від довільного сприймання.

Таким чином, творча манера Андрія Содомори-прозаїка свідчить про складні трансформації рецептивно-інтерпретаційних горизонтів, де авторитет письменника не лише об'єктивно розширює смисловий простір творів, але й примножує внутрішню суть авторського задуму можливістю численних прочитань та «розумінь». Безпосередня присутність А. Содомори у кожному творі не обмежує творчих інтенцій читача, водночас оберігаючи оригінальний хронотоп та карбуючи його прикметні символи. Обидві збірки – «Сльози речей» та «Усміх речей» – переконливо засвідчують особливий мистецький погляд на світ, особливу стилістичну палітру його переживання та омовлення, особливі звуки, котрими сучасник-класик торкається душі кожного читача. Тож, новітньому літературознавству, на полі якого змагаються розмаїті методологічні підходи, проза Андрія Содомори пропонує не лише об'єкт дослідження, а спосіб накреслити сучасній людині траєкторію руху до самої себе, нитку, котра стане надійним проводирем у лабіринтах знаків, символів та смислів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрій Содомора : біобібліогр. покажч. / ред. : В. Кметь, Л. Панів, О. Седляр; упоряд. : М. Кривенко; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Наук. б-ка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 348, [16] с. – (Укр. біобібліогр. Нова серія. Біобібліогр. вчених ун-ту; чис. 31).
2. Бахтін М. Проблема тексту у лінгвістиці, філології та інших гуманітарних науках // Слово. Знак. Дискурс : [антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2001. – С. 416-424.
3. Зубрицька М. Homo legens : читання як соціокультурний феномен / Марія Зубрицька. – Львів : Літопис, 2004. – 352 с.
4. Корман Б. Изучение текста художественного произведения / Б. Корман. – Л. : Просвещение, 1972. – 110 с.
5. Содомора А. Сльози речей : Новели, образки, медитації / Андрій Содомора. – Львів : ЛА «Піраміда», 2010. – 172 с.
6. Содомора А. Усміх речей : етюди, образки, новели, есеї / Андрій Содомора. – Львів : ЛА «Піраміда», 2010. – 172 с.
7. Франко І. З секретів поетичної творчості / Іван Франко // Франко І. Зібрання творів : у 50 т. – К. : Наук. думка, 1981. – Т. 31. – С. 45-119.
8. Фуко М. Що таке автор? / Мішель Фуко // Слово. Знак. Дискурс : [антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2001. – С. 598-613.

L.V. Matsevko-Bekerska

Existentielle maximen als die dominante des schöngestigen stils von Andriy Sodomora

Zusammenfassung. Die Gestalt von Andriy Sodomora erwarb im geisteswissenschaftlichen Diskurs den Status des Menschen, der die Antik für die Wahrnehmung und das Verständnis in Bezug auf kulturologische Stimmungen des 21. Jahrhunderts modernisiert hat, der die Welt der neuen „Gestalten und Ideen“ mit der Seele umarmt hat, wobei deren Abrisse greifbar, wahrnehmbar, maximal personifiziert geworden sind.

Komplizierte Verhältnisse im System „Autor–Werk–Leser“ ändern sich in der Prosa des Autors, denn der Narration steht das Gefühl bevor: in „Tränen der Sachen“ wird die Rezeption vom gehobenen Atem lwiwer Gebäuden begleitet, im „Lächeln der Sachen“ – herzlicher Atem der Kindheit. Die „Zwischenfensterwelt“ von A. Sodomora ermöglicht die Perspektive der Suche und der Entdeckung vom Wert des literarischen Werkes, sowie „moderiert“ auf besondere Weise intellektuell-ästhetischen Polylog. Seine gesamte Stimmung konzentriert sich auf das „Gedächtnis des Herzens“ und schafft das einzigartige schriftstellerische Phänomen. Beide Sammlungen erlauben dem Leser, die schriftstellerische Erfahrung an sich harmonisch zu nehmen, durch die Detaillierung der Darstellung und die Konkretisierung des Chronotops wird die Überzeugung des Lesers von eigener Beteiligung an dargestellter Welt der Sachen festgestellt, d.h. der Welt der Eindrücke und Gefühle.

Schlüsselwörter: A. Sodomora, schöngestiger Stil, narrative Besonderheiten, rezeptiver Horizont, Interpretation, künstlerische Welt.

Одержано 10.03.2018 р.